

ROZA SVETA

Spisal A. R. Haggard.

XVII. POGLAVJE.
Odhod bratov iz Damaska.

Na Saladinovem dvoru so izkazovali Godvinu in Wulfu velike časti. Dali so jima hiše na razpolago in celo tropo služabnikov. Na svojih brzih konjih Dimu in Plamu sta jahala v puščavo na lov, in če bi jih bila volja, bi lahko jездila v najbližje krščansko mesto. In nobena roka se ne bi dvignila da ju ustavi, ker sta se prosto gibala. Pa kam naj gresta brez Rozamunde?

Saladina sta pogosto videla; rad jima je pravil o onih dneh, ko sta oče in stric bivala na Jutrovem, ali se razgovarjala z njima o Angleški in Frankih ali celo razpravljala tuptam z Godvinom o verskih stvareh. Da jima pokaže svoje zaupanje, jima je podelil dostojanstvo častnikov svoje telesne straže.

Mir je vladal, pa Godvin in Wulf sta vedela, da ne bo več dolgo vladal. Damask pa planjava okrog njega sta bila veliko taborišče in dan na dan so vreli skupaj novi ti-soči divjih rodov ter množili armado vladarjevo. Vprašala sta Masudo, kaj to pomeni.

"To pomeni džihad, sveto vojsko, ki jo oznanjajo v vsaki mošaji po celem Jutrovem. To pomeni, da je blizu veliki boj med križem in polmesečem; tedaj si bosta vidva, romarja Peter in Janez, morala izbrati svoj prapor."

"O tem bo pač odločitev lahka," reče Wulf. "Lahka?" odvrne Masuda. "Ali se bosta lahko vojskovala proti balbeški princezinji in njenemu stricu, poveljniku pravovernih?" Nasmehnila se je ob tem vprašanju in odšla.

Rozamunda je v resnici postala balbeška princezinja. Živela je v velikem sijaju, kakor je Saladin obljubil v svojem pismu siru Andreju d'Arcyju. Nikdo ni žalil njene vere, nobenega snubca ji niso usiljevali. A ona je živela v deželi, kjer ženske ne zahajajo v moško družbo, zlasti če so visokega stanu. Kot princezinja Saladinovega kraljestva je morala biti pokorna njegovim postavam; celo obraz si je morala zakrivati, kedar je šla od doma. Godvin in Wulf sta prosila Saladina, da jima dovoli od časa do časa govoriti z njo, on pa jima je odgovoril:

"Gospoda viteza, naše šege veljajo za vse. Čim manj vidita balbeško princezinjo, tem bolje, mislim, bo za njo in za vaju; jaz si ne bi rad z vajino krvjo omadeževal rok."

Brata sta žalostnega srca odšla; vedno bolj sta bila prepričana, da ni nobenega upanja, da bi jo mogla rešiti iz Damaska. Prebivala je v svoji palači, kjer je noč in dan stala na straži stotnja sultanovih vojakov, ki so se zavedali, da so s svojim življenjem odgovorni zanje. V palači so zopet živeli zanesljivi evnuhi pod vodstvom premetenega človeka z imenom Mesrour, ki so jo stražili.

A ena tolažba jima je ostala. Pri prihodu na dvor je Rozamunda prosila sultana, da je ne loči od Masude, in ker se je v odlični meri udeležila njene rešitve iz Sinanovih rok, ji je sultan prošnjo uslišal, dasi nerad. In ker Masuda ni bila plemenitega rodu in se je odlikovala le po svoji lepoti, se je smela svobodno gibati in občevariti s komurkoli. Ker je prišla na ta način dostikrat v dotiko z Godvinom, brata nista pogrešala novic od Rozamunde.

Izvedela sta, da je bila princezinja vesela, ker je bila rešena iz Aldžebalovih rok, sicer

pa ji je presedalo jutrovske življenje. Posebno hudo pa ji je delo, ker ni mogla občevariti z bratom. Dan za dnevom jima je pošiljala pozdrave, z njimi pa opomine, da ne smeta narediti nobenega poizkusa — niti da bi jo videla — saj ni bilo nobenega upanja, da bi se jima posrečilo.

Bilo je dolgočasno, žalostno življenje za brata.

Neko vroče jutro sta sedela na dvorišču poleg vodnjaka ter opazovala ob bronastih vratih mimogredoče pa stražo. Ta hiša je stala ob glavni ulici v Damasku, kjer se je venomer gnetla neskončna, pisana množica ljudi.

Tu si videl belo oblečene Arabce iz pušcave na velblodih, karavane s tovari iz Egipta, osle obložene z darovi, prodajalce vode z mehovi iz kozje kože in zvanečimi kozarci iz medij, prodajalce ptičev in slaščic; ženske, ki so bile na potu v kopeli, v zaprtih, zagrnjenih nosilnicah in spremljane od svojih evnuhov, odlične velikaše, ki so jezdili arabske konje, pred njimi pa so stopali tekači, ki so delali pot skozi gnečo ter topli reveže s palicami; gledal si berače, hrome, pohabljenice, slepce, ki so prosjčili; gobave, ki so se jih vsi ogibali in ki so na ves glas tožili svoje gorje; korenjaške vojake, nekatere jež, druge peš, svete moše, ki so nevedno učili in prejimali milodare.

Godvin in Wulf sta molče sedela in srepo opazovala to življenje.

V tem pa začujeta glasno govorjenje pri vratih, zagledala sta neko žensko, zavito v dolgo haljo, ki je govorila s stražnikom. Bila je Masuda. Vstala sta in se ji priklonila, ona pa je odšla mirno v hišo. Obrnila sta se za njo; vojak pri vratih se je pri tem iznova zakrohotal.

"Dobro za vaju," je spregovorila, "da me imajo za nekaj, kar nisem, sicer bi mi ne bilo dovoljeno priti v to hišo."

"Kako pa je z Rozamundo?" se je nerodno oglašil Wulf.

Masuda položila svoje roke na prsi, kakor da bi skušala pomiriti svoje razburjenje.

"Balbeška princezinja, moja gospa, — je dejala — se dobro počuti in je krasna kakor vedno, dasi je naveličana sijaja, ki jo obdaja. Pošilja pozdrave obema."

Wulf jo vpraša, če je kaj upanja, da bi jo mogla videti.

"Prav nobenega! Danes prihajam v drugi zadevi. Ali bi naredila Saladinu neko uslugo?"

"Kaj pa je?" vpraša Godvin mračno.

"Samo da bi mu rešila življenje — za kar utegne biti hvaležen ali pa tudi ne, kakor bo pač pri volji."

"Govori," reče Godvin, "in povej nama, kako moreva midva rešiti življenje sultanu iz Jutrovega, ki sva Franka."

"Ali se še spominjata na Sinana in njegove fedais? — No, pa vsaj teh ni mogoče tako hitro pozabiti, kajne? Vedita, da Sinan namerava drevi umoriti Sala-ed-dina, zatem pa še vaju ter odpeljati Rozamundo. Izvedela sem to tajnost od enega izmed zaupnikov njegovih in s pomočjo svetega znamenja — to znamenje nam je že tolikokrat dobro služilo — bil je tako bedastega mnenja, da sem tudi jaz udeležena pri zaroti."

ROJAKI, NAROČAJTE IN ŠIRITE NAJSTAREJŠI SLOV. LIST "AMERIKANSKI SLOVENEK!"

Ena minuta

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

SIGURNA BANKA ZA VLAGANJE VAŠIH PRIHRANKOV.

SLOVENSKE PLOŠČE

Imamo v zalogi vsakovrstne Columbia slovenske plošče, katere razpošiljamo na vse kraje pod sledečimi pogoji: Ena do tri plošče, po 85c kos; štiri ali več, po 85c, in 2 zav. igel zastonj. — Vse plošče v naši trgovini pa dobite po 75c.

Vsako naročilo izvršimo tisti dan, ko ga prejmemo. Pišite po cenik.

Pošljite z naročilom denar ali pa pošljemo na povzetje C. O. D.

SEZNAM NOVIH PLOŠČ:

25025F—Držimo skupaj, Landler, Instrumental Trio.
 25026F—Tirolski Valček, I. Del. Zither Solo.
 25027F—Sobotni večer, valček, Accordion & Zylphone.
 25028F—Dokler se ne utrudimo, Peasant Band.
 25029F—Na bregovih drave, Frank Grdina Trio, Instrumental.
 25030F—Veselo veselje, Military Band.
 25031F—Pred volitvami, Danilo in Danilova Duet.
 25032F—Na svet večer, Danilo in Danilova Duet.
 25033F—Oj tam za gor, Slovenian Male Quartette.
 25034F—Sokoljska koračnica, Band.
 25035F—Slovenski Landler, Dusan Jovanovic Tamburitze.
 25036F—Radost, polka, Accordion Quartette.
 25037F—Sinoči je pela, Male Quartette.
 25038F—Tmave oči, valček, Columbia Orchestra.
 25039F—Na poti v stari kraj, I. Del. Quartette Jadran.
 25040F—Hojer Valček, Hojer Trio.
 25041F—Veseli rudarji — koračnica, Hojer Trio.
 25042F—Daleč v gozdu — valček, Columbia Orchestra.
 25043F—Polka staparjev, — Hojer Trio.
 25044F—Coklarska Koračnica, — Hojer Trio.
 25045F—Mazulinka, — Hojer Trio.
 25046F—Ljubezen in pomlad, — Male Quartette "Jadran".
 25047F—En starček je živel, — Male Quartette "Jadran".
 25048F—Hospodarsko — Landler, — Jahrl Trio, Instrumental.
 25049F—Prišla bo pomlad, — Moški kvartet "Jadran".
 25050F—Orlovski Koračnica, — Band.
 25051F—Vzajemnost — šotš, — Columbia hudebni kvintet.
 25052F—Na Adriatskem bregu — valček, — Kranjski harmonika duet.
 25053F—Hribočki ponizajte se, — V. Ljubljani, Quartette.
 25054F—Bodimo veseli — polka, — Kranjski Instrumental Trio.
 25055F—Vigred se povrne, — Slovenski moški kvartet.
 25056F—O mraku, — Moški kvartet "Jadran".
 25057F—Slovenec sem, — Moški kvartet "Jadran".
 25058F—Clevelandski Valček, — Hojer Trio.
 25059F—Jaka na St. Clairu — polka, — Hojer Trio.
 25060F—Šuster Polka, — Math Arko Hojer, harmonika.
 25061F—Šuster Polka, — Math Arko Hojer, harmonika.

THE PLAY SHOP

GILBERT P. FINNEGAN, lastnika.

Poleg Miners' National Bank Phone: 23

Vsakovrstne muzikalične instrumente. Različne predmete za šport. (Sporting Goods)

EVELETH, MINN.

PISANO POLJE

Dr. P. A. Tominec:

Če je cerkev res nedolžna, zakaj toliko napadov nanjo? (Konec)

Rekel sem, da sta prava trdna vera in globoka krščanska ljubezen tisti vir, iz katerega si moramo razlagati ves takojmenovani "fanatizem" katoliške vere sploh. Kako to? Glej, dragi moj, če ima kdo trdno vero, če trdno veruje, da je Kristus Bog in večna Resnica, ki ne more goljufati ne goljufan biti, tak veruje in uboga Kristusa, ki je rekel: "Pojdite in učite vse narode in kršćujte jih v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha." (Mt. 28, 19.)

On ve, pa tudi veruje, da so bile te besede predvsem izrečene duhovnikom, potem pa drugim vernikom. Znanе so mu pa tudi besede istega Kristusa: "Zgled sem vam namreč dal, da tako kakor sem jaz vam storil, tudi vi storite" (Jan 13, 15). Zdej te pa vprašam: Kako pa je oznanjeval Kristus vero in svoje nauke? Je li on morebiti nehal oznanjevati resnični svoj nauk zato, ker so ga vrgli iz shodnice? Se je li morebiti zbal pismarjev in farizejev, ko so ga hoteli kamenjati? Je li morebiti nehal govoriti in oznanjati resnico, ko so mu javno grozili s smrtjo, da, ko je celo vedel, da imajo že načrt napravljen, kako ga bodo umorili? Ne. Vedel je sicer tudi on, da resnica oči kolje, vedel je, da se bo z resnico le malo komu prikupil, toda zavedal se je: da je zato rojen in prišel na svet, da resnici daje pričevanje. (Prim. Jan 18, 37.) Zato je dalje pridigal in oznanjal resnico, četudi so se je Judje branili, četudi so ga zato preganjali. Gotovo bi bili tudi Jezusa pustili pri miru, če bi se bil vdal in nehal bičati napake judovskega ljudstva. Je li bil tudi Kristus fatičen, zato, ker tega ni storil in se je rajši izpostavljaval smrtni nevarnosti? Je li bil fanatik sv. Stefan, ker ni hotel odnehati oznanjevati Kristusa, četudi so ga hoteli in so ga tudi v resnici "kamenjati"? Ali so bili tudi apostoli fanatiki, ki se niso vdali zapovedi sinodrija ter so neustrašeno dalje oznanjevali Jezusa, četudi so jih dali pretepati, dobro vedoč, da je treba Boga bolj poslušati nego ljudi? (Prim. Apd 4, 19.) In sv. Pavel sam o sebi pripoveduje: "Od Judov sem jih petkrat po 40 eno manj prejel. Trikrat sem bil s šibami tepen, enkrat kamenjan, trikrat sem se z barko potopil ... velikokrat na potih, v nevarnosti na vodah, v nevarnosti med razbojniki, v nevarnosti med rojaki, v nevarnosti med neverniki, v nevarnosti v mestu, v nevarnosti v samoti, v nevarnosti na morju, v nevarnosti med lažnimi brati" (2 Kor 11, 24—26). In vendar kljub vsem tem nevarnostim, katerim se je izpostavljaval sv. Pavel, ni nehal pridigati ter oznanjevati resnice med Judi in pagani. Ali je bil mar zato sv. Pavel "fanatik," ver-sko blazen? Da, tudi njemu je očital Festus: "Meša se ti, Pavel, blazen si od vere". Pa ni bil, kakor tudi tisti niso, ki dandanes goreče oznanjujejo Kristusa in njegov nauk.

Drugi vir tega katoliškega "fanatizma" je pa globoka ljubezen do bližnjega. Trdna, živa vera, ki jo ima in jo mora učiti in mu venomer stavi pred oči besede Gospodove: "Kdor veruje in bo kršćen, bo zveličan; kdor pa ne veruje, bo pogubljen" (Mark 16, 16).

Gre torej tukaj za usodepolno vprašanje zveličanja, ali pogubljenja, večne sreče ali večne nesreče. In če prav da tistim, ki strežejo nalezljivim bolnikom brez strahu pred boleznijo, če razumemo mater, ki žrtvuje rada svoje življenje, da reši življenje svojega otroka, ne boš li tisočkrat bolj pravdal tistim, ki žrtvujejo oziroma so pripravljeni žrtvovati isto za življenje duše, ki je neprimerno večje vrednosti kot telo? Tako ljubezen so imeli apostoli, ki so neustrašeno šli v smrt zaradi oznanjevanja sv. vere. Tako ljubezen je imel Kristus sam, ko je šel prostovoljno za nas v smrt: "Večje ljubezni od te nima nihče, da kdo svoje življenje da za svoje prijatelje" (Jan 15, 13). In če so apostoli ravnali po zgledu Kristusovem in so nešteti mučenci dali svoje življenje za vero, bi li ne bilo sramotno in žalostno za katoliško cerkev, če bi se duhovniki in verniki dandanes bali zbadljivk, bodisi izgovorjenih ali tiskanih? Gotovo! Zato kliče cerkev vsakemu brez razlike stanu, starosti in spola svoj brezobzirni: Ni ti dovoljeno! vselej tedaj, a samo tedaj, ko gre za večne, razodete resnice in za pravno življenje po nauku Kristusovem.

Drugi vzrok, da cerkev sovražijo, je njena popolna neodvisnost od držav, katero si je edino ona znala varovati, kljub mnogim in trdim bojem, ki jih je morala bojevati. Zato cerkev nima pokoja, dokler resnica ostane resnica.

Od prvih početkov krščanstva do danes je vedno enaka slika: Katoliško cerkev so preganjali in v boju zoper njo so bili vsi nasprotniki edini.

"Christianos ad leones!" (Kristjane pred leve!) se je glasil bojni klic v prvih treh stoletjih. Preganjali so katoliško cerkev rimski cesarji, preganjali so jo arijanski krivoverci, preganjali so jo z majhnimi presledki v vseh državah na svetu in jo z majhnimi presledki v vseh državah na svetu in preganjajo še dandanes. "Ubijte jo, nesramnico," katoliško cerkev! Ta bojni klic se je dvignil pred približno sto leti na Francoskem in zvesti učenci svobodomiselnega in brezbožnega Voltaireja so ga ponavljali na Portugalskem, na Nemškem in drugod, čuje se časih tudi že pri nas. Vsaka sekta, vsaka kriva vera, začeni od arijanske, anglikanske in luteranske do starokatoliške, najde milost v očeh svobodomiselcev in sovražnikov krščanstva, le katoliška ne. Toda to nas ne sme motiti. Vprav to sovraštvo do katoliške cerkve, je najgostovaješe znamenje, da je ona res Kristusova cerkev. Tudi se nikar temu ne čudimo, saj je vse to Kristus naprej povedal. Iste besede, ki jih je rekel Kristus apostolom, veljajo tudi nam vsem: "Ako vas svet sovraži, vedite, da je mene poprej sovražil ko vas. Ko bi bili iz sveta, bi svet svoje ljubil, ker pa niste iz sveta, ampak sem jaz vas od sveta odbral, torej vas svet sovraži. Spomnite se besed, katere sem vam jaz govoril. Hlapec ni več kakor njegov gospod. Ako so mene preganjali, bodo tudi vas preganjali. To pa sem vam govoril, da se spomnite, kadar ura pride, da sem vam jaz to pravil" (Jan 15, 18—20; 16, 4).

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA!"